

Pohjois-Suomen hallinto-oikeus
PL 189
90101 OULU
pohjois-suomi.hao@oikeus.fi

LAUSUNTO

17.3.2016

Dnro 235/2016

Lausuntopyyntö 18.2.2016, Dnro 00183/16/7304

Markku Porsangerin valitus Paliskuntain yhdistyksen päätöksestä 14.1.2016

Markku Porsanger on valittanut Paliskuntain yhdistyksen hallituksen 11.12.2015 tekemästä päätöksestä hylätä hänen sukumerkkinä hakemansa uusi poromerkki ja vaatii sen rekisteröimistä.

Markku Porsanger on Kaldoaivin paliskunnan osakas. Hän on hakenut isoisällään Jouni Porsangerilla Paistunturin paliskunnassa aikanaan ollutta poromerkkiä, joka on Paistunturin paliskunnan ilmoituksella poistettu merkikirekisteristä vuonna 1981. Paliskuntain yhdistys ei poista automaattisesti poromerkkejä merkikirekisteristä vaan aloite poromerkkin poistamiseen tulee aina ao. paliskunnasta (poronhoitolaki, phl 848/1990 26 § 3 mom.). Tämän jälkeen poromerkki on periaatteessa kenen tahansa haettavissa.

Paliskuntain yhdistys on perustellut kielteistä päätöstään poronhoitoasetuksen 16 §:llä: poromerkkin hyväksyminen edellyttää, että merkki eroaa selvästi muista poromerkkeistä tai samankaltaisilla poromerkkeillä varustetuista poroista hoidetaan riittävän kaukana toisistaan, ettei sekaantumisen vaaraa ole. Korkeimman hallinto-oikeuden mukaan (dnro 2109/1/12) *”Myös saamelaiselle hyväksyttävän poromerkkin (sukumerkin) tulee täyttää poronhoitolaissa ja -asetuksessa säädetyt edellytykset...”*.

Markku Porsangerin hakema poromerkki (alla) on käytössä sekä Sattasniemen että Alakitkan paliskunnissa.

Paistunturin paliskunnassa ovat käytössä (alla) haettua poromerkkiä lähimpänä olevat poromerkit. Näissä merkeissä on vain yhden teon ero haettuun merkkiin. Paistunturin ja Kaldoaivin paliskunnat ovat naapuripaliskuntia ja kuuluvat samaan merkkipiiriin. Myös muita yhden teon päässä olevia poromerkkejä on poronhoitoalueella käytössä useita.

Arnt Arvola, Paistunturin plk

Urpo Vuolab, Paistunturin plk

Aiemmista poromerkkien myöntämiseen liittyvistä käytännöistä johtuen, paliskunnissa eri puolilla poronhoitoaluetta on samoja tai hyvin pienillä eroilla olevia poromerkkejä. Samankaltaiset poromerkit ovat aiheuttaneet sekaannuksia ja ristiriitoja. Paliskuntain yhdistyksen hallitus sai aiemmin kentältä nyljettäväkseen ja tulkittavakseen poronkorvia, joiden omistajasta oli epäselvyyttä. Päästäkseen eroon tästä ongelmasta Paliskuntain yhdistyksen hallitus on tehnyt poromerkkiasioihin liittyen linjauksia, joiden avulla epäselvien poromerkkitapausten määrä on loppunut lähes kokonaan. Paliskuntain yhdistyksen hallitus alkoi käyttää 2000-luvun alkupuolella sukumerkinä haettujen uusien poromerkkien käsittelyssä linjausta, jossa erityisellä poronhoitoalueella sukumerkinä haettu uusi merkki voidaan hyväksyä oman paliskunnan sisällä yhden teon päähän, jos hakijan oma paliskunta sen hyväksyy. Kuitenkin muiden, ulkopuolisten paliskuntien osakkaiden merkkeihin nähden, merkkien välillä on oltava enemmän kuin yhden teon ero.

Porot tunnistetaan aina ensisijaisesti korvamerkillä. Lisämerkkiä käytetään lisäapuna poron tunnistamisessa esimerkiksi kun poron korvassa oleva merkki on turmeltunut. Phl 25 § 1 momentin mukaan lisämerkkiä saa käyttää kolme vuotta. Paliskunta voi erityisestä syystä myöntää viiden vuoden jatkoajan, mutta porot on hävitettävä lisämerkin käyttämiseen sallitun ajan kuluessa.

Paliskuntain yhdistys on poromerkkiasioissa viranomaisroolissa. Paliskuntain yhdistyksen vahvistettujen sääntöjen 8 § 1 momentin 7 kohdan mukaan Paliskuntain yhdistyksen hallituksen tehtävänä on päättää poromerkkien hyväksymisestä, peruuttamisesta ja raukeamisesta. Hallinto-oikeus on aiemmissa päätöksissään todennut, että poromerkki-asioissa ratkaisuvallta kuuluu Paliskuntain yhdistyksen hallitukselle (esim. dnro 00009/12/7304). Myös Korkein hallinto-oikeus on päätöksessään (2109/1/12) todennut päätäntävällän merkiasioissa olevan Paliskuntain yhdistyksellä.

PALISKUNTAIN YHDISTYS

Jukka Knuuti
puheenjohtaja

LIITTEET

Liite 1: Kaldoaivin paliskunnan toimittamat hakupaperit (5 kpl)

Liite 2: Listaus hallituksen kokouksessa 6/2015 käsiteltävistä uusista, haetuista merkeistä

tk/alj/jk